Gdańsk, dnia 3 października 2013 r.

Sprawozdanie z przeprowadzonego Audytu Wewnętrznego
Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia za rok akademicki 2012/13

Audyt wewnętrzny systemu przeprowadzono na podstawie Zarządzenia Dziekana nr 10/2012 z dnia 14 listopada 2012 r. w sprawie powołania Audytorów Wewnętrznych ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Chemii.

Zespół Audytorów w składzie:

- dr hab. inż. Adriana Zaleska, prof. UG
- dr Bożena Karawajczyk
- dr Henryk Myszka

przeanalizował dokumenty związane z Wydziałowym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Chemii Uniwersytetu Gdańskiego oraz poczynił obserwacje własne w tym zakresie. W wyniku tych prac przedstawia władzom Wydziału Chemii następujące zalecenia, uwagi i rekomendacje w zakresie dalszego doskonalenia Systemu:

1. Analiza aktów normatywnych UG i Wydziału Chemii w zakresie jakości kształcenia

Na UG obowiązują następujące akty normatywne w zakresie jakości kształcenia:

- Uchwała Senatu Uniwersytetu Gdańskiego nr 14/12 z dnia 29 marca 2012 roku w sprawie ustalenia wytycznych dla rad podstawowych jednostek dotyczących uchwalania planów studiów i programów kształcenia oraz opisywania ich realizacji i oceny rezultatów, zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego
- Uchwała Senatu Uniwersytetu Gdańskiego nr 25S/10 z dnia 25 lutego 2010 roku - Strategia rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego do roku 2020
- Uchwała Senatu Uniwersytetu Gdańskiego nr 76/09 z dnia 26 listopada 2009 roku w sprawie wprowadzenia wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 33/R/13 z dnia 20 marca 2013 roku w sprawie wzoru opisu przedmiotu (sylabusa) obowiązującego w Uniwersytecie Gdańskim
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 26/R/13 z dnia 15 lutego 2013 roku w sprawie w sprawie postępowania z pracami dyplomowymi studentów Uniwersytetu Gdańskiego
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 25/R/13 z dnia 15 lutego 2013 roku w sprawie zmiany Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 49/R/10 z dnia 31 maja 2010 roku w sprawie składu Uczelnianego i Wydziałowych Zespołów do spraw Zapewniania Jakości Kształcenia oraz zakresu powierzanych im zadań
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 90/R/12 z dnia 26 listopada 2012 roku w sprawie zmiany Zarządzenia Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 80/R/12 z dnia 16 października 2012 roku w sprawie powołania Uczelnianego Zespołu do spraw Zapewniania Jakości Kształcenia na okres kadencji 2012-2016
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 80/R/12 z dnia 16 października 2012 roku w sprawie powołania Uczelnianego Zespołu do spraw Zapewniania Jakości Kształcenia na okres kadencji 2012-2016
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 6/R/12 z dnia 03 lutego 2012 roku w sprawie zmiany zarządzenia Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 56/R/09 z dnia 16 listopada 2009 w sprawie wprowadzenia Systemu Okresowych Ocen Pracowniczych dla pracowników Uniwersytetu Gdańskiego niebędących nauczycielami akademickimi
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 73/R/11 z dnia 02 listopada 2011 roku w sprawie zmiany składu Uczelnianego Zespołu do spraw Zapewniania Jakości Kształcenia
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 59/R/11 z dnia 18 lipca 2011 roku w spra-

wie zmiany Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 22/R/11 z dnia 25 lutego 2011 roku w sprawie składu Uczelnianego Zespołu do spraw Zapewniania Jakości Kształcenia

- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 56/R/11 z dnia 08 lipca 2011 roku w sprawie zmiany Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 48/R/10 z dnia 31 maja 2010 roku w sprawie zasad funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Gdańskim
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 22/R/11 z dnia 25 lutego 2011 roku w sprawie składu Uczelnianego Zespołu do spraw Zapewniania Jakości Kształcenia
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 1/R/11 z dnia 03 stycznia 2011 roku w sprawie przestrzegania dyscypliny finansowej w jednostkach organizacyjnych Uniwersytetu Gdańskiego
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 79/R/10 z dnia 29 października 2010 roku w sprawie zmiany Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 48/R/10 z dnia 31 maja 2010 roku w sprawie zasad funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Gdańskim
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 70/R/10 z dnia 05 października 2010 roku w sprawie oceny nauczycieli akademickich
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 49/R/10 z dnia 31 maja 2010 roku w sprawie składu Uczelnianego i Wydziałowych Zespołów do spraw Zapewniania Jakości Kształcenia oraz zakresu powierzanych im zadań
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 48/R/10 z dnia 31 maja 2010 roku w sprawie zasad funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Gdańskim
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 56/R/08 z dnia 30 grudnia 2008 roku w sprawie powołania Zespołu ds. opracowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim
- Uchwały Uczelnianego i Wydziałowych Zespołów ds. Zapewniania Jakości Kształcenia

Na Wydziale Chemii obowiązują następujące akty normatywne w zakresie jakości kształcenia:

- Uchwała Rady Wydziału Chemii UG nr 20/09 z dnia 16 grudnia 2009 roku w sprawie powołania Rady Konsultacyjnej Wydziału Chemii UG
- Uchwała Rady Wydziału Chemii UG nr 05/12 z dnia 12 września 2012 roku w sprawie współpracy z wykładowcami z zagranicy realizującymi kształcenie na Wydziale Chemii UG
- Uchwała Rady Wydziału Chemii UG nr 03/12 z dnia 12 września 2012 roku w sprawie Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Chemii UG
- Uchwała Rady Wydziału Chemii UG nr 02/12 z dnia 12 września 2012 roku w sprawie powołania Komisji Rady Wydziału na kadencję 2012-2016
- Zarządzenie Dziekana nr 7/2013 z dnia 7 czerwca 2013 roku w sprawie obowiązku odbywania dyżurów (konsultacji) na Wydziale Chemii
- Zarządzenie Dziekana nr 6/2013 z dnia 31 maja 2013 roku w sprawie wprowadzenia regulaminu antyplagiatowego na Wydziale Chemii
- Zarządzenie Dziekana nr 10/2012 z dnia 14 listopada 2012 roku w sprawie powołania Audytorów Wewnętrznych ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Chemii
- Zarządzenie Dziekana nr 7/2012 z dnia 17 września 2012 roku w sprawie procedury i terminów oceny działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich w ramach Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na kadencję 2012-2016
- Zarządzenie Dziekana nr 6/2012 z dnia 17 września 2012 roku w sprawie powołania członków Rad Programowych kierunków chemia, ochrona środowiska i agrochemia na kadencję 2012-2016
- Zarządzenie Dziekana nr 5/2012 z dnia 17 września 2012 roku w sprawie powołania pełnomocników Dziekana Wydziału Chemii na kadencję 2012-2016

- Zarządzenie Dziekana nr 4/2012 z dnia 13 września 2012 roku w sprawie budżetu Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia w roku akademickim 2012/13
- Zarządzenie Dziekana nr 3/2012 z dnia 13 września 2012 roku w sprawie składu Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia

W 2013 roku ukazały się dwa nowe Zarządzenia Dziekana, w tym Zarządzenie nr 7/2013 z dnia 7 czerwca 2013 roku w sprawie obowiązku odbywania dyżurów (konsultacji) na Wydziale Chemii, które zostało podjęte m. in. w związku z zaleceniem poprzedniego audytu wewnętrznego z dnia 14 stycznia br. Zarządzenie w sposób usystematyzowany wprowadza obowiązek składania harmonogramów konsultacji, co powinno zdyscyplinować nauczycieli akademickich do przestrzegania terminów.

Również wprowadzono Zarządzeniem nr 6/2013 z dnia 31 maja 2013 roku regulamin antyplagiatowy, dostosowując tym samym akty normatywne Wydziału do już obowiązujących w Uczelni.

2. Analiza protokołów z posiedzeń Rad Programowych i Komisji ds. Dydaktyki Wydziału Chemii

Przeanalizowano następujące dokumenty pod kątem treści wpływających lub mogących mieć wpływ na jakość kształcenia na Wydziale Chemii UG:

- Protokół z posiedzenia Rady Programowej kierunku Chemia w dniu 10.04.2013 r.
- Protokół z posiedzenia Rady Programowej kierunku Ochrona Środowiska w dniu 11.10.2012 r.
- Protokół z posiedzenia Rady Programowej kierunku Ochrona Środowiska w dniu 14.12.2012 r.
- Protokół z posiedzenia Rady Programowej kierunku Ochrona Środowiska w dniu 15.03.2013 r.
- Protokół z posiedzenia Rady Programowej kierunku Ochrona Środowiska w dniu 25.05.2013 r.
- Protokół z posiedzenia Rady Programowej kierunku Agrochemia w dniu 26.10.2012 r.
- Protokół z posiedzenia Rady Programowej kierunku Agrochemia w dniu 22.03.2013 r.
- Protokoły z ośmiu posiedzeń Komisji ds. Dydaktyki Wydziału Chemii UG w dniach: 05.10.2012 r. i 03.12.2012 r. oraz 14.01., 21.01., 28.01., 18.02., 08.03. i 03.04.2013 r.

W minionym roku akademickim odbyło się tylko jedno posiedzenie Rady Programowej kierunku Chemia poświęcone propozycjom programów studiów na kierunku chemia, na cykl 2013-16 oraz zmianom w programie III roku studiów I stopnia wynikającymi ze zmian organizacyjnych na Wydziale Chemii. Zmiany w programie studiów zostały zarekomendowane Radzie Wydziału i zatwierdzone przez Radę.

W roku akademickim objętym niniejszym audytem Rada Programowa kierunku Ochrona Środowiska zbierała się kilka razy. Każdorazowo omawiano sprawy dotyczące funkcjonowania tego kierunku studiów, prowadzonego przez trzy wydziały: WCh, WB i WOiG. Monitorowano na bieżąco stan liczebny i funkcjonowanie trzech specjalności: chemiczno-analitycznej, biologiczno-ekologicznej i morskiej, zarówno na studiach I jak i II stopnia. W kontekście pogłębiającego się niedoboru studentów zainteresowanych tym kierunkiem studiów, skutkującego niemożliwością uruchamiania istniejących dotychczas specjalności, Rada zaproponowała szereg zmian, m. in. uwspólnienie katalogu przedmiotów do wyboru oraz realizację specjalności na studiach I stopnia poprzez uczestnictwo w określonym seminarium i pracowni dyplomowej. Proponowane zmiany zostały zatwierdzone przez Radę Wydziału Chemii.

Rada Programowa kierunku Agrochemia, w zmienionym składzie w porównaniu z poprzednią kadencją, zebrała się w Gdańsku dwa razy. Zaznaczyć należy, że jest to kierunek prowadzony wspólnie przez dwie uczelnie, UG i UTP w Bydgoszczy. Na każdym z posiedzeń omówiono bieżące sprawy dotyczące prowadzenia kierunku i programu kształcenia zgodnie z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji. Również dyskutowano nad dalszymi losami kierunku Agrochemia, co związane jest z bardzo małym zainteresowaniem maturzystów tym kierunkiem studiów.

W wyniku analizy powyższych dokumentów stwierdzono, iż rekomendowane zmiany w programie kształcenia są na bieżąco wdrażane.

W roku akademickim objętym niniejszym audytem Komisja ds. Dydaktyki zbierała się osiem razy. W skład Komisji ds. Dydaktyki w roku akademickim 2012/13 wchodzili prodziekan ds. studiów jako przewodniczący, inni nauczyciele akademiccy, zarówno z grupy profesorów jak i adiunktów, przedstawiciele studentów a także reprezentant doktorantów.

Podczas pierwszego posiedzenia opracowano regulamin Komisji. Kolejne posiedzenia dotyczyły przede wszystkim prac nad programami studiów nowych kierunków i specjalności (*Chemia Żywności*, I st. na kierunku CH; *Biomedical Chemistry*, I st. na kierunku CH; *Environmental Chemistry and Technology*, I st. na kierunku OS; *Chemia i Technologia Środowiska*, II st. kierunek CH; oraz *Biznes i Technologia Ekologiczna*, II st. studia niestacjonarne prowadzone wspólnie z Wydziałem Ekonomicznym UG). W lutym 2013 r., ze względu na zmianę siedziby Wydziału na nową, finansowaną ze środków UE, Komisja podjęła decyzję o zawieszeniu prac nad kierunkami i specjalnościami anglojęzycznymi (nie można uruchamiać płatnych kierunków studiów i specjalności). Programy studiów polskojęzycznych zostały opracowane i zaopiniowane.
Zaopiniowano również zmiany w programach studiów na kierunkach Agrochemia, Chemia i Ochrona Środowiska. Komisja podjęła także prace nad wspólnym *rdzeniem* przedmiotów obowiązkowych dla specjalności chemicznych na kierunku chemia.

Stwierdzono, że zalecenia poprzedniego audytu zostały wykonane.

3. Analiza Sprawozdania Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia wraz z ankietami ocen studenckich i protokołami z przeprowadzonych hospitacji

Po przeanalizowaniu sprawozdania stwierdzono, iż WZdsZJK dostosował swoje działania do zaleceń z poprzedniego audytu za rok 2011/2012. Wyniknęły jednak jeszcze nowe kwestie, które wymagają udoskonaleń i te wymieniono w uwagach.

Uwagi:

- liczba ocenionych doktorantów przez studentów (7%) jest niewystarczająca,
- liczba hospitowanych zajęć prowadzonych przez doktorantów (13%) jest zbyt mała.

Zalecenia:

- należy zwiększyć liczbę ocenianych tzw. *pracowników zewnętrznych*, tj. nauczycieli z innych wydziałów, którzy prowadzą zajęcia ze studentami Wydziału Chemii,
- należy zwiększyć liczbę ocenianych przez studentów oraz hospitowanych zajęć prowadzonych przez doktorantów,
- należy przygotować program obowiązkowych zajęć (pakietu zajęć) dla doktorantów nieposiadających uprawnień pedagogicznych, w celu ich przygotowania do pracy dydaktycznej ze studentami,
- dostosować program studiów doktoranckich, tak by przygotowywał doktoranta do wykonywania zawodu nauczyciela akademickiego i prowadził do osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie umiejętności związanych z metodyką i techniką prowadzenia zajęć dydaktycznych (Rozp. MNiSzW z dnia 1 lipca 2013 r., Dz. U. nr 196, poz. 1169 wraz z późn. zm.),
- zwiększyć liczbę hospitowanych zajęć prowadzonych przez kierowników katedr i zakładów (liczba przeprowadzonych hospitacji jest niezadowalająca),
- należy utrzymać proporcje pomiędzy liczbą ocenianych pracowników ze stopniem doktora a liczbą nauczycieli posiadających stopień dr hab. lub tytuł profesora (obecnie nauczyciele ze stopniem doktora i asystenci byli oceniani w dużo większym procencie).

Rekomendacje:

- proponujemy przyjąć zasadę, że każdy doktorant prowadzący zajęcia podlega ocenie w pierwszym roku swojej samodzielnej pracy dydaktycznej,

- w związku z dostosowaniem programów kształcenia do wymogów Krajowych Ram Kwalifikacji wskazane jest, aby Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia stworzył narzędzia, za pomocą których będzie można ocenić, czy na poszczególnych przedmiotach są realizowane efekty kształcenia zapisane w sylabusach przedmiotów,
- WZdsJK winien zająć jednoznaczne stanowisko w sprawie czasu i sposobu archiwizacji dokumentów poświadczających osiągnięcie przez studenta określonych w sylabusie efektów kształcenia.

4. Analiza sprawozdań pełnomocników dziekana.

Pełnomocnicy dziekana zostali powołani Zarządzeniem Dziekana nr 5/2012 z dnia 17 września 2012 r., w którym określono zakresy ich obowiązków. Z procesem kształcenia wiążą się obowiązki wszystkich sześciu pełnomocników. Zalecenia dotyczące ich pracy, wymienione w audycie z ubiegłego roku akademickiego, zostały wypełnione. Sprawozdania z ich działalności nie budzą zastrzeżeń i znajdują się dokumentacji Wydziału.

prof. UG dr hab. inż. Adriana Zaleska .....

dr Bożena Karawajczyk .....

dr Henryk Myszka .....